

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Maribor

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Mislinja**

Maribor, februar 2008

Slomškov trg 6, SI-2000 Maribor
telefon: +386 (0)2 228 48 28, telefaks: +386 (0)2 228 48 07
e-pošta: srecko.stajnbaher@zvks.si
<http://www.zvks.si>

Registracija: 1/32177/07, Matična številka: 1423215-006
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Davčna številka: 45991413
Transakcijski račun: 01284-6090509661

Vsebina

1 UVOD	3
2 PRAVNE OSNOVE	4
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	7
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	8
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	9
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE.....	10
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	11
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (v nadaljevanju ZVKDS, OE Maribor), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Mislinja so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

- Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Mislinja, december 2003.

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Mislinja naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja, datum 25.08.2006.
- Smernice varstva kulturne dediščine za Prostorski red občine, datum 25.08.2006.

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...), se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD)

Ker je bilo za območje občine Mislinja izdelanih več strokovnih zasnov, datiranih v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občinam posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS – OE Maribor z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Mislinja.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK, Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

-

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Slovenj Gradec, Ur.l. RS, št. 9/94-391, 11/98-495

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Nosilci različnih dejavnosti in rab, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno rabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za dosego prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (gradovi,dvorci,vile, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnov (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnov z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnov drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B razvaline in ruševine stavbne dediščine;
- C razvaline in ruševine naselij.

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

* EŠD		EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
* ime		Ime enote iz registra.
* tip		Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
* kategorija		Kategorija varstvenega režima
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
* SDP		Razglasitev za SDP.
	SDP	enota je razglašena za SDP
opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev. – tipi varstvenih usmeritev na osnovi tipa enote v RKD (v opisni obliki) in dodaten ti varstva, če je potrebno
opombe		Opombe glede vključitve v seznam / izključitve iz seznama.

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
151	Gornji Dolič - Domačija Gornji Dolič 48	3	1		stavbna dediščina
463	Mislinja - Domačija Mislinja 289	2	1	valor	stavbna dediščina
888	Završe - Arheološko območje jama Špehovka	1	1		arheološka dediščina
2949	Gornji Dolič - Cerkev sv. Florijana	3	1		stavbna dediščina
2950	Kozjak - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	3	1		stavbna dediščina
3015	Šentilj pod Turjakom - Cerkev sv. Ilja	3	1		stavbna dediščina
3016	Mislinja - Cerkev sv. Lenarta	3	1		stavbna dediščina
3017	Mislinja - Cerkev sv. Ahaca	3	1		stavbna dediščina
3018	Dovže - Cerkev sv. Urha	3	1		stavbna dediščina
3478	Završe - Cerkev sv. Vida	3	1		stavbna dediščina
3479	Završe - Cerkev sv. Ruperta	3	1		stavbna dediščina
4177	Paški Kozjak - Grobnica borcev XIV. in XVII. divizije	5	1		memorialna dediščina
4180	Razborca - Spomenik in grobišče padlih partizanov	5	1		memorialna dediščina
4183	Šentilj pod Turjakom - Grobnica partizanov in žrtev nacizma	5	1		memorialna dediščina
4187	Završe - Grobnica padlih borcev	5	1		memorialna dediščina
4407	Graška gora - Spominski park pod Metulovim vrhom	5	1		memorialna dediščina
4544	Gornji Dolič - Železniški most	2	1		stavbna dediščina
5023	Mislinja - Robnikova kovačija	2	1		stavbna dediščina
7952	Dovže - Villa rustica v Spodnjih Dovžah	1	1		arheološka dediščina
7953	Dovže - Villa rustica in grobišče v Zgornjih Dovžah	1	1	valor	arheološka dediščina
7956	Završe - Arheološko območje jama Huda Luknja	1	1		arheološka dediščina
7957	Završe - Arheološko območje jama Pilanca	1	1		arheološka dediščina
7963	Gornji Dolič - Razvaline gradu Valdek	2	1		stavbna dediščina
7999	Dovže - Znamenje pri cerkvi sv. Urha	3	1		stavbna dediščina
8005	Mislinja - Sedovnikovo znamenje	3	1		stavbna dediščina
8010	Srednji Dolič - Kapelica pri cerkvi sv. Florijana	3	1		stavbna dediščina
8011	Srednji Dolič - Rudlova kapelica	3	1		stavbna dediščina
8019	Srednji Dolič - Vibnarjev križ	3	1		stavbna dediščina
8024	Završe - Pristovnikovo znamenje	3	1		stavbna dediščina
8028	Gornji Dolič - Domačija Gornji Dolič 25	2	1		stavbna dediščina
8032	Mala Mislinja - Tisnikarjev mlin	2	1		stavbna dediščina
8035	Paka - Domačija Paka 80	2	1		stavbna dediščina
8042	Razborca - Vodnjak na domačiji Razborca 7	2	1		stavbna dediščina
8043	Razborca - Nogarjev kozolec	2	1		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
8044	Razborca - Nogarjev mlin	2	1	valor	stavbna dediščina
8045	Razborca - Domačija Lušenc	2	1		stavbna dediščina
8048	Srednji Dolič - Domačija Lepko	2	1		stavbna dediščina
8052	Tolsti Vrh pri Mislinji - Hiša Tolsti vrh 10	2	1		stavbna dediščina
8059	Dovže - Domačija Dovže 32	2	1	valor	stavbna dediščina
8062	Završe - Spomenik nadvojvodi Janezu	5	1		memorialna dediščina
8065	Mislinja - Rojstna hiša Rada Iršiča	5	1		memorialna dediščina
8066	Mislinja - Spominska plošča na Čebularjevi domačiji	5	1		memorialna dediščina
8067	Paka - Spomenik padlim borcem XIV. divizije	5	1		memorialna dediščina
8071	Srednji Dolič - Spomenik preboja XIV. divizije	5	1		memorialna dediščina
8075	Završe - Spomenik padlim borcem I. Pohorskega bataljona	5	1		memorialna dediščina
8076	Mislinja - Kovačija Gozdarska 166	2	1		stavbna dediščina
16817	Završe - Farovška kapelica	3	2		stavbna dediščina
18338	Dovže - Hiša Dovže 27	2	2		stavbna dediščina
18339	Gornji Dolič - Hiša Gornji Dolič 68	2	2		stavbna dediščina
18340	Srednji Dolič - Hiša in kapelica Srednji Dolič 30	2	2		stavbna dediščina
18341	Šentilj pod Turjakom - Rozmanova hiša	2	2		stavbna dediščina
18342	Završe - Pustinekova kašča	2	2		stavbna dediščina
18343	Završe - Pastirkova hiša	2	2		stavbna dediščina
18344	Završe - Domačija Purger	2	2		stavbna dediščina
18345	Mislinja - Domačija pri Jaži	2	2		stavbna dediščina
18346	Mislinja - Domačija Jevšnik	2	2		stavbna dediščina
21889	Šentilj pod Turjakom - Župnijsko središče	4	2		stavbna dediščina
23144	Gornji Dolič - Župnijsko središče	4	2		stavbna dediščina
24532	Kozjak - Grad Irštajn	1	2		arheološka dediščina
25060	Tolsti Vrh pri Mislinji - Ramšakova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25061	Šentilj pod Turjakom - Spominska kapelica	3	2		stavbna dediščina
25062	Šentilj pod Turjakom - Rozmanova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25063	Šentilj pod Turjakom - Krušičeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
25064	Šentilj pod Turjakom - Kapelica pri cerkvi sv. Ahaca	3	2		stavbna dediščina
25070	Srednji Dolič - Bricmanova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25071	Paka-del - Ošlakova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25072	Paka-del - Termotova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25073	Mislinja - Križevska kapelica	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
25074	Mala Mislinja - Vavkanova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25075	Mala Mislinja - Štranoverjeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
25076	Gornji Dolič - Rinkova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25077	Gornji Dolič - Gašperjeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
25097	Dovže - Pušnikova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25098	Dovže - Muševa kapelica	3	2		stavbna dediščina
25099	Dovže - Krofova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25100	Dovže - Jaževa kapelica	3	2		stavbna dediščina
25101	Gornji Dolič - Franclova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25102	Kozjak - Šuklerjeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
25103	Kozjak - Podlesnikova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25104	Kozjak - Pezmanova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25105	Kozjak - Bornikova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25107	Kozjak - Mežnarjeva kapelica	3	2		stavbna dediščina
25108	Završe - Krištanova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25109	Završe - Legnska kapelica	3	2		stavbna dediščina
25110	Završe - Kunova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25111	Završe - Pušnikova kapelica	3	2		stavbna dediščina
25112	Završe - Smonška kapelica	3	2		stavbna dediščina